

החברותא

החברותא בטעון פנימי לחברים גליון מס' 673 בס"ד ערש"ק פר' ואצא כ"ו טבת תשפ"ב

פנינים יקרים

וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' (א, ב) אפשר לרמוז דידוע דשם אלקים דין ושם הוי' רחמים והקב"ה בא להודיע למשה שהדין שהיה על ישראל כבר נתרצה ורצה השתא להפכו לרחמים, ומש"כ אני ה' לרמוז ההפוך שהדין עצמו נהפך להיות רחמים, וכשתמלא אני ה' כך: אלף גון יוד יוד הי ואו הי גימטריא שלוש מאות, לרמוז דע"י מעשים טובים אלקים ממש נעשה רחמים גימטריא שלש מאות. (פתוחי חותם)

וידבר אלקים אל משה וכו' (א, ב) רש"י: דיבר אתו משפט על שהקשה לדבר ולומר למה הרעותה וכו', והנה למה באמת התרים משה נגד ה' האם רפתה חלילה אמונתו ביכולת ח"ו? מובא בספרי קבלה שאם הצדיק רוצה להעלות נשמה צריך לרדת ולהשפיל עצמו למדרגה נמוכה בה נמצאת הנשמה החוטאת בסוד שבע יפול צדיק וקם, וזוהי שהקשה משה להראות שהוא מזדהה עם בני ישראל, וכן עשה בשבירת הלוחות והבן. (פרדס יוסף)

וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם (א, ה) אמרו חז"ל (ברכות ה) תורה וארץ ישראל נקנים ביסורים, והנה אחר שנתייסרו ביסורי גלות ושעבוד מצרים נעשו ראויים לקבל התורה ולהיכנס לארץ ישראל, וזה וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל, מאז ולקחתי אתכם לי לעם - מתן תורה והבאתי אל הארץ. (תורת משה)

והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים (א, י) הצעד הראשון לקראת הגאולה היה זה שהגלות נמאסה בעיני בני ישראל ולא היו יכולים לסבול עוד את המצרים, כי כל זמן שאפשר עוד לסבול את הגלות אין הגאולה יכולה לבוא. (חדושי הרי"ם)

וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדולים, ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלקים (א, י) עשר המכות עשוי מעשר המאמדות ועשרת הדברות. עשר המכות הוכיחו לכל העולם כי קיים בורא ומנהיג. נמצא שע"י השפטים הגדולים סללו את הדרך להתגלות האלקית על הר סיני ובאה האפשרות של ולקחתי אתכם לי לעם. (חדושי הרי"ם)

ולקחתי אתכם לי לעם וידעתם כי אני ה' (א, י) מאי משמע לקיחה זו וכיצד מגיעים לידיעה זו? יש לומר כי השי"ת לית מחשבה דתפיסה ביה כלל, אמנם אנחנו עמו בני ישראל משיגים אור השכינה ע"י התורה והמצוות שנתן לנו הקב"ה, וזהו שנרמז ב"ולקחתי" ע"י מתן תורה מגיעים לוידעתם כי אני ה' והיתה לכם הידיעה מאור השכינה. (קדושת לוי)

ונתתי אותה לכם מורשה (א, י) ... לא לכד בשעה שאתם תהיו בה, אלא אפילו בשעה שאתם גולים ממנה אעפ"כ הרי היא שלכם, וכמו אדם הפורש משדה ירושת אבותיו לעולם דעתו עליה ומשתדל שלא לשכוח הליכות אותה אחוזה בתקוה שיוכחו ה' לחזור אליה, כך ארץ ישראל מורשה היא לנו לעד, וכן פנינו בתפלתנו אל ארץ ישראל ירושלים המקדש וקודש הקודשים. (הנצי"ב)

ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבודה קשה (א, ט) האמונה השלימה והעמוקה נקראת אורך רוח. עבודה זרה והכפירה נאמר בה אף אין יש רוח בפיהם (תהלים קלח) קטני אמונה אלו המה בעלי קוצר רוח. האדם שאינו שלם באמונתו חייב להתגבר על קטנות המוחין שלו בעבודה קשה והנה יש כמה בחינות של קטנות אמונה שאפילו צדיקים יתכן והם קטני אמונה ומפני קוצר הרוח הם צריכים לעבודה קשה. (לקוטי מוהר"ן)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשק שיחת הרא"ש זיע"א אצל אי שמוחת תורה תשל"ח האבא ליפאס ע"י א.א.

שישיג את דביקותו, ויהיה דבוק בו כל היום. לזה זכה דוד המלך שאמר "אני מעורר השחר", שכל הזמן היתה לו דביקות מהפחד התמידי מהחטא. כי אחרי שכבר הגיע למדריגה שכבר לא היה צריך להתעורר מאהבה הטפילה, ואמר "אז איתם וניקתי מפשע רב", הרבש"ע הביא אותו למצב של "וחטאתי נגדי תמיד" כי חוטא ופושע אני, ודוקא אז הוא זכה להיות "דוד מלך ישראל חי וקיים".

ה

התפקיד שלנו בעולם הוא להפוך את האהבה הטפילה לאהבה אמיתית. ואיש אל ישלה את עצמו שזה לא בר השגה, כי שבע יפול צדיק וקם. אם רק הנפילה לא שוברת אותו והוא לא מתעייף, והוא מוכן להודות, בלתי אפשרי שלא יתחיל להכיר שיש סיבה שמונעת אותו. כי הנה הוא נפל פעם אחת ולמה לא נופל עוד. והוא מתחיל לפחד כל היום שלא יפול, והוא צועק לרבש"ע ותובע ממנו בכל העוצמה שישמור עליו. והרבש"ע עוזר לו. והוא שומע שיש רבש"ע ששומר אותו בכל רגע, ובכל נשימה הוא חי לפי הסיבות שלו. זוהי התכלית של הבריאה, ולכן הרבש"ע ברא את החמישים ואחד יום (שמן ר"ח אלול עד מוצאי שמחת תורה) כדי שאנו כולנו נתישב בדעתנו ונגיע אל התכלית שבעולם הטבע. כי הרבש"ע ברא את הטבע כדי שאנו נהפוך אותו לסיבת כל הסיבות ע"י שכל אחד יכיר את הפגמים שלו - וחטאתי נגדי תמיד - בכל רגע ומשהו.

לנשמות הללו יש זמנים מיוחדים בהם הם מתגלים לתת את הזכות שלהם בעולם, והיהודי הזה שהגיע למדריגה שכבר הפך את האהבה הטפילה לאהבה אמיתית ויראת הרוממות לאין סוף. כי הוא נמנע מלפגום ולעשות את הרע בגלל שהרבש"ע שלח לו יראה ופחד, ובגלל שהכיר שמעשה אלוקים הוא, לא נפל לגאווה, אדרבה, מבשרי אחזה אלוקה, שרק בעזרת השי"ת לא פגם ולא נפל בגאווה - הוא זוכה לראות את כל הצדיקים האמיתיים. שהרי לכל צדיק יש זמנים מסוגלים בהם הוא מתגלה, כי כל זמן קשור בשורש של נפש אחת שיש לו למלא את התפקיד המיוחד שלו עמה. וכמו שלכל מלאך יש את התפקיד שלו, כך לכל צדיק אמת יש תפקיד לתת את הסנגוריה שלו בעולם, ע"י שנפגש עם פְּרוֹאִים כאלו שהגיעו לאהבה טפילה והיפכו את זה לאהבה אמיתית ע"י סיבת כל הסיבות. אנשים כאלו שהגיעו לקנאה ואח"כ ראו שכל הקנאה היתה על שטות, והבינו שזה לא יכול להיות רק שמאת ה' היתה זאת. אדם כזה מגיע למדריגות הכי גבוהות, הוא הצדיק אמת, והא זוכה לדבר עם הרבש"ע פה אל פה. אדם כזה יכול לתת את הסנגוריה הכי גדולה בזמן הכי גרוע.

הדרך להגיע לזה היא רק ע"י יסורים. טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך. בלי יסורים זה לא שייך. האדם צריך לקבל את היסורים שלו באהבה, וכשהוא מקבלם באהבה הוא זוכה שהרבש"ע מְנַפֵּה אותו בכל מיני סיבות כדי

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

כל העולמות שלי, וכל הניצוצות שלי נדחו ונתפזרו, ועלי מוטל להעלותם ולתקנם".

וכאשר הרבש"ע מכניס לאדם באמצע התפילה מחשבה מהמקום שבו הוא חי ובו הוא נמצא, אז הוא הזמן שיכול להיות לו לאדם חשבון הנפש, ואז הוא יכול להתעקש ולהתחנן לפני הרבש"ע: "רבש"ע, שלחת לי את המחשבה הרעה כדי להראות לי מה אני, רחם עלי, תשלח לי את הנשמות הללו שיש להם זכיה להכנס למקומות החשוכים הללו ולתת סנגוריה. הנשמות הללו שבכוחם להגביה את כל הניצוצות שפגמתי מחטא עץ הדעת ועד עכשיו". וכשאדם דופק בדלת פותחים לו. אפילו האדם הגרוע ביותר, כשהוא הולם על הדלת מוכרחים לגשת ולפתוח לו.

ואם כן, גם האדם הגרוע ביותר לא צריך לפחד מזה שלא נענה מיד ולא ראה את הישועה, רק ידפוק וידפוק וידפוק, עד שישמע שיש בו מציאות ש"ואתה מחיה את כולם". הוא מחיה את הניצוצות שלו, והוא נותן את הסנגוריות שלו. והאדם שמבקש מהרבש"ע זוכה שכל הניצוצות יתלקטו מהסנגוריה הזו. אי אפשר לדמיין מי הולך איתו, אבל זה שזוכה להתעקש הוא שומע מי שם. הוא מושך אותו בכח עם המחשבות שלו ולא עוזב אותו. הוא נלחם עם הרבש"ע שיעזור לו ולא יתעלם ממנו, ויהיה "גם שם ידך תנחני".

המשך יבוא אי"ה

אין דורשים מהאדם היא רק כפי יכולתו, אין הקב"ה בא בטרוניה עם בריותיו ולא דורשים ממנו מה שאין ביכולתו. לא דורשים ממנו שיעבוד כל היום אם אין ביכולתו לעשות זאת. ואדרבה, מי שנכנס לעבודה בלי שיש לו בסיס לזה הוא נהיה משוגע והולך לבית משוגעים. אבל אדם יכול לעבוד כל היום, להסתובב ולעשות, הוא יכול להכנס לביהכ"ס ולהתפלל, ואם הוא חי כמו שהוא ולא מחפש להכיר את המציאות שלו, הוא לא יודע מה נעשה אתו.

אבל יש רגע שהרבש"ע מעורר אותו לאהבתו, ואז באה לו מחשבה זרה באמצע התפילה, כדי שמזה יבין מה הוא. אנשים לא יכולים לסבול שבאים להם מחשבות זרות באמצע התפילה, אבל הם אינם יודעים שבאותו רגע הודיעו להם מן השמים היכן תיקון הנפש שלהם, והראו לו מה שהוא צריך לתקן בנפש שלו, ואז במילה אחת הוא יכול להשיג דביקות בורא. כי אם יש לו את חשבון הנפש שלו, ומאותה מחשבה רעה שצצה אצלו הוא רואה שבעצם הוא שרוי בעמקי הקליפות, והוא מבקש ש"גם שם ידך תנחני", והוא צועק: "אבא, רחם עלי. נפלתי לבוץ. לא נפלתי, רק שם אני מונח כל החיים שלי, שם הוא המקום שלי, שם היא המציאות שלי. אני מבקש ממך אל תטשני ואל תעזבני אלקי ישעי, כי אבי ואמי עזבוני וה' יאספני. שם תאסוף אותי, ושם תִּזְכֶּה אותי שאוכל ללקוט את כל הניצוצות שלי. כי לא לחינם הורדת אותי לכזה שאול, רק משום שאני פגמתי את

המשך פנינים יקרים

הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה (ו, יב) פרש"י זה אחד מעשרה ק"ו שבתורה, מקשים הרי זה ק"ו פריכא שכן הכתוב עצמו אומר כי בני ישראל לא שמעו מקוצר רוח ומעבודה קשה ואילו פרעה ייתכן שישמע? אלא אדם מישראל עם כל קוצר רוחו ועבודתו המפרכת קרוב יותר לשמוע דבר ה' מאשר פרעה בפיסגת שלוותו...

הוא אהרן ומשה... (ו, כו) לומר לך ששניהם שקולים כאחד (רש"י) אע"פ שבאמת אמרה תורה ולא קם עוד נביא כמשה עכ"ז בינם לבין עצמם לא עלה מעולם על דעתו של אחד שהוא גדול מאחיו, וזהו שקולים כאחד. (אמרות מהורות)

ושרץ היאור צפרדעים (ו, כח) מכת הצפרדעים באה כעונש על שפרעה התכחש לשם ה' שאמר לא ידעתי את ה', הצפרדעים מסרו נפשם על קדושת השם כדי שמהם ילמד מציאות ה', יותר מזה היאור שפרעה עבד אותו עבודה זרה הוא עצמו שרץ צפרדעים להורות על הודאת בעל דין כמאה עדים דמי. (זריותא דאברהם מדוליאנא) ועלו ובאו כביתך... ובבית עבדך ובעמך ובתנורך ובמשארותיך (ו, כח) אמרו חכמינו ז"ל כי הצפרדעים היו נכנסות לתוך אש התנורים אף כי היו נשרפות שכן מילאו את רצון קונן והן אשר הורו דרך לחנניה מישאל ועזריה להיזרק לכבשן האש על קדוש השם, לפיכך מוצאים אנו בפרק שירה שהצפרדע אומרת ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד מסירות נפש. (תורת משה)

התפאר עלי וכו' (ח, ה) ויצעק אל ה' (שם) מדוע לא כתיב ויעתר אל ה' כמו בכל המכות? אלא משה אמר אל פרעה התפאר עלי והיה נדמה כאילו שתלוי הדבר במשה, וכל זמן שירצה יסתלק המכה, על כן במכה זו דוקא היה צריך לצעוק אל ה' להראות שהכל מאתו יתברך שמו. (נפלאות חדשות)

ויאמר משה לא נכון לעשות כן... דרך שלשת ימים נלך במדבר וזבחנו לה' אלקינו (ח, כא) לפי תפיסתו והבנתו של פרעה אפשר לעבוד את האלקים ולהקריב לפניו קרבנות תיכף ומיד ללא כל הכנות מוקדמות ואפילו כאשר שקועים בתועבותיו של מצרים וקשורים עדיין לארציות-בארץ, מסביר לו משה שתחילה צריכים להתרחק מהתועבות ולהטהר מן הענינים הארציים ורק אז אפשר לעבוד את השי"ת ולזכות לפניו הקרבן. דרושה תשובה והתרחקות. (שם משמואל)

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה (י, יא) לך אל פרעה אין כתיב כאן אלא בא אל פרעה כי מן הקב"ה אין הולכים אי אפשר להתרחק ממנו הוא נמצא בכל מקום מלוא כל הארץ כבודו לכן אמר בא כלומר בא אתי הנני אתך בכל אשר תלך. (הרה"ק רמ"מ מקאצק)

לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו (י, כג) החושך היותר גדול הוא כשאין איש רואה את רעהו ואינו משתתף בצער הזולת, לא ראו איש את אחיו, אז ההרגש נעשה קהה ומשותק ולא קמו איש מתחתיו אין לו תקומה.

והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין עיניך וגו' (יג, ט) אפשר לרמוז ולתת טעם מפני מה קורא אותם טוטפת ופעם קורא אותם זכרון, והוא דטוטפת דקרי ביה טט פת גימטריא לילית דע"י תפילין נכנעת פלונית, והנה ג"כ זכרון המלוי שלה זין כף ריש וו נון המלוי גמ' ס"מ לרמוז שבתפילין נכנע הס"מ, ומה שכפל לרמוז שנכנע הכנעה אחר הכנעה שכולם נכנעים ע"י התפילין, ותפילין נקרא אות שהמניח תפילין צריך לשמרם בקדושה כראוי. (פתוחי חותם)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

02 - 5829688 ☎ פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

